

St. Hansaften på Boddum Bisgård

Træk af Boddum Bisgårds historie

Af Elly Mardal, Boddum

Fotos: Riis, Boddum Bisgård

St. Hansaften på Boddum Bisgård 1988

Gården har haft 32 ejere og forpagtere igennem 600 år. Der har nok været flere, dels på Kong Valdemars tid, dels mellem ejerne Iver Erichsen og Henrik Stampe.

Kunne jorden og omgivelserne fortælle, ville det dog være både glædelige og makabre ting, der kom frem.

Otto Thotts enke, Helvig Rosenkrantz, døde på Boddum Bisgård d. 27. dec. 1707. Hun efterlod sig 2 børn fra sit ægteskab, nemlig sønnen Oluf, der efterfulgte hende som ejer af gården og datteren Dorthe Thott.

I beskrivelsen af boet efter hende ses bl.a., at der i ladegården står en solskive på en egepæl. Den viser tiden på 5 á 6 sider.

Gårdens besætning af dyr på dette tidspunkt var: 7 heste, 4 fedestude, 7 køer, 3 ungnødder $\frac{1}{4}$ ungvæg, 4 grise, 1 so, 4 gæs, 1 gase, 8 gæslinger, 4 ænder og 1 drage $\frac{1}{4}$ andrik.

Borggården består af et hus omsat med støtter. Der er 12 bindinger med vinduer og døre.

Ladegården består af 5 huse. Laden af 17 gulve med gavle, vinduer og døre, samt 3 ageporte. Stalden sønden i gården med port i

vesterenden og 2 døre har 12 bindinger. Derover er strøet 5 tylter furtræ $\frac{1}{4}$ fyrretræ.

Øxenhuset (kostalden) norden i gården består af 14 bindinger med udskud i nørre side med fjælloft over og port i den vestre ende. Kohuset norden i gården med et gæstekammer i vestre ende består af 15 bindinger med loft over og 5 døre. Det gamle tørvehus sønden i gården med vognhus i vestre ende består af 14 bindinger.

Boddum Bisgård var dengang ejer af både Boddum, Ydby og Hurup kirker.

N. A. Sommer lod i 1753 opføre en ny trefløjet borggård med teglhængte bindingsværksfløje. Ligeledes var det denne ejer, der lod laden bygge for 200 år siden, 1788.

Denne bygning har 200 års jubilæum i sommer.

Sagnet om den blå dame, der vandrer mellem kirken og gården, skyldes også den 200-årige lade, hvis kampesten stammer fra det nedbrudte tårn ved Boddum kirke. Blandt stenene var der en firkantet granitsten med menneskehoveder. Den blå dame kom for at kysse stenen, men efter at stenen i Carl Sørensens tid blev bragt tilbage til kirkens grund, har gården været fri for sit

Talerstol med faneborg og et udsnit af de 12-1500 deltagere

spøgelse. Medens P. S. Fønss overtog gården i 1789, skulle næste ejerskifte først være i 1804, ifølge Trap, men ved at undersøge denne handel ses den at være dateret d. 28. april 1801.

En inventarliste beskriver her, hvad der fulgte med i handelen. Her ses bl.a., at der i gården står et nyt vandtrug og en hundestang (se den evt. endnu), 1 madklokke. Mange andre spændende ting kunne nævnes. Stuehuset er bygget af Lars Toft Kjerulff i 1821, som det ses på gavlen. Her er en beskrivelse af stuehuset ved brandtaxationen i 1822:

De tre fløjhuse er nedrevet, samt en vognremise og et hus syd for borggården. - Stuehuset er ganske ombygget, opført af grundmur med stråtake, består af 29 fag, 11 alen dyb, indrettet til en stor del værelser med fjælgulve, loft, vinduer og døre. Taxeret for 7.500 rigsdaler. - Det søndre hus, nyopført i 1822, er på 35 fag, 10 $\frac{3}{4}$ alen dyb, af grundmur med fyrrevertømmer og stråtag. Det er indrettet til karlekamre, stald, fæhus og fåresti. Taxeret til 3.124 rigsdl.

I 1848, da Breinholdt har overtaget gården, nedsættes ved en ny vurdering bygningerne, der nu består af a) stuehuset i vest, b) det østre hus, c) det nordre hus, d) det søndre hus, e) et hus nordvest for gården, 6 fag stort og 8 alen dybt, grundmuret med fyrrevertømmer og tegltag, indrettet til smedie og vognport.

I alt blev gårdens brandtaxationsværdi nedsat fra 16.470 til 11.000 rigsdaler.

Dette var en kortfattet beskrivelse af Boddum Bisgårds bygninger igennem ca. 300 år til det, vi

ser i dag. Stuehuset og laden står endnu, udvendigt uforandret. Solidt kunne de bygge i gamle dage. Den engang så store gård ejede det meste af Boddum, en del af Ydby, Hurup, Heltborg, Gettrup og Helligsø sogne, samt en del andet strøgods.

Ejerrække på Boddum Bisga°rd:

1343-1344	Svend Jensen
1344-1345	Anders Jensen (brødre)
1345-1361	Iver Jensen
1361-1367	Bispestolen
1367-	Kong Valdemar
1435-	Bisp Gert i Børglum
1435-	Prior Jens i Børglum
1457-	Iver Erichsen
1530-1537	Henrik Stampe, Klarupgård
1537-1568	Thomas Galskyt
1568-1600	Christoffer Galskyt
1600-1621	Ove Lunges enke, Anne Maltesdatter Sehested
1621-1659	Sophie Steensd. Brahe
1659-1694	Helle Helene Rosenkrantz
1698-1707	Holger Thotts enke, Helvig Rosenkrantz
1707-1732	Sønneren Oluf Thott
1732-1739	Heinrich de Lassens enke Christiane D. b. Rhedenn
1739-1745	Anne Jensdt. Lasson
1745-1746	Ernst Hjelm Andersen Hvid
1746-1789	Niels Andersen Sommer
1789-1801	Justitsråd P. S. Fønss
1801-1804	Hans Hansen senior
1804-1848	Lars Toft Kjerulff

1848-1884 Poul S. Breinholt
1884-1893 N. Buch
1893-1895 Poul S. Breinholt
1895-1915 N. L. Bruhn

1915-1917 G. A. H. Stender
1917-1956 Carl C. Sørensen
1956-1960 Jens Krabbe
1960- Preben Riis

Kilde: Sydthy Årbog 1988, side 70-72.